

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año VII. No. 336

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle Gral. Cesar Diaz 1657 U. T. 59 - 3667
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Bs. Aires, 8. februarja 1936

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—

CORREO
Argentino

TARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

ŠKODOŽELJNOST ALI OBREKOVANJE

Nič ni gršega kakor obrekovanje in škodoželjnost. To je bil navadno posel brezzobih bab, kot se po domače reče. Danes pa je dobiti polno takih "bab" ki nosijo moške hlače.

Zgodilo se je ob priliki, ko je SPD. I. iskalo nove društvene prostore, da je gospodar, predno je oddal hišo v najem, iskal podatkov in jih tudi dobil, kakšna najemna stranka, da bi bilo SPD. I. Naneslo je tako, da mu je za te podatke poskrbel neki naš rojak, morda jih je bilo tudi več, ki je prikazal SPD. I. v taki luči, da bi gospodar pri najboljši volji taki stranki ne dal hiše v najem.

Za denar lahko dobiš v Buenos Airesu kar hočeš, brez istega pa ničesar, pa bodi še tako pošten, in zato je to obrekovanje ali škodoželjnost bilo brez pomena. Torej se ne gre zato, temveč imamo ponovni dokaz, kako zelo smo Slovenci nizkotni, saj omenjeni rojak ni sam temveč ima med našimi rojaki prav gotovo čedno družbo.

Kaj neki si bo mislil hišni gospodar SPD. I. o Slovencih, ki je mimo grede povedano pomorski kanitan, s činom polkovnika v pokoju, in precej dobro pozna naš narod. Ustvaril si je pač lahko sliko, da je tudi med nami dovolj škodoželjnih ljudi, ki delajo sramoto sebi in narodu kateremu pripadajo.

Ko je odbor resnici na ljubo hotel gospodarju predstaviti resnične podatke, oziroma na razpolago mu je dal telefonične številke od vseh, ki majo z društvom in z njegovim listom opravka, jih niti ni hotel sprejeti, ker je takoj spoznal, da je nasel škodoželjnimi ljudem.

Podatki našega rojaka niso torej nič zalegli. Prizadeti naj se sramujejo. Za enkrat ne rečemo nič več.

**

Ponos in čast moža ali mladeniča je glavni predpogoj njegove močnatosti in poštenosti. Če ne moreš napraviti svojemu bližnjemu nič dobrega, mu tudi slabega ni treba. S škodoželjnostjo se ničesar ne pridobi, pač pa se prej ali slej zelo veliko izgubi. Mnogo je naših rojakov, ki so si gospodarsko opomogli, in se dobijo tudi, ki jim tega blagostanja ne privoščijo. To je škodoželjnost, ki pametnega in razsodnega človeka ponižuje.

Slovenski tednik je delavsko glasilo, vendar ima vespolno naročnikov, ki so: hišni posestniki, "čakareri", gospodarji raznih delavnic, podjetniki in delovodje, kakor tudi takih ki nimajo ničesar. Po mnenju nekaterih bi prvi niti ne bili delavci, temveč nekaki delavski kapitalisti. Mi pa nič drugega ne želimo, kot da bi tudi ti, ki danes nimajo ničesar, kedaj kaj imeli. Svet je tako ustvarjen, da brez dela ne more nihče živeti, če kdo živi, delajo drugi za njega, zato pa zase nimajo. Ampak ta reč ni kar tako enostavno za razumeti. Na svetu je vse polno vrst dela in poklicev, ki so tesno odvisni eden od drugega. Zato je potrebno ljudstvu izobrazbe, da zamore človeški ustroj pravilno razumevati.

Mnogo smo že pisali o organizacijah, bodisi

kulturnih ali gospodarskih, ker smo prepričani, da brez spremembe človeškega mišljenja, tudi spremembe današnjega krivičnega sistema ne bo nikoli.

Pisali smo že o tem in onem, naš glas pa ni vseh dosegel, ker premnogi omalevažujejo slovenski jezik vsled pomanjkanja izobrazbe, čuta in ponosa. Za nas pa je Slovanski narod tako velik in vidimo, da mu je zagotovljena velika bodočnost, seveda ne po prizadevanju vseh, da se čutimo srečne in ponosne, da smo veje tega debela.

Kjer ni izobrazbe, ni samozvesti in čuta do ponosa, ni pričakovati ničesar pozitivnega, bodisi na kulturnem, gospodarskem, narodnem, ali socialnem-političnem polju.

Društvena pomoč stavkujočim zidarjem

Kakor je marsikateremu znano, je tudi Slovensko prosvetno društvo I. darovalo \$ 40.— za v pomoč stavkujočim zidarjem. Ker je ta svota le par odstotkov tega kar je društvo v resnici žrtvovalo v to svrhu, je treba, da nekoliko pojasnimo, da ne bo kdo napačno sodil o dobri volji SPD. I. ko se gre za pomoč delavstvu ob takih prilikah.

Vsak čitatelj Slovenskega tednika je videl moralno podporo, ki jo je list tekom stavke nudil mizarjem in sedaj zidarjem od prvega do zadnjega dne. Teden za tednom je S. T. prinašal točna poročila o poteku stavke ter vzpodbujal slovensko delavstvo k vztrajnosti.

Da je bila ta moralna pomoč, ki jo je nudil S. T. delavcem, v veliko korist je najbolje dokazal Pododbor iz Dto. Alvarez 19170, ki je bil z listom ves čas v tesnih stikih.

Vsi pa tudi vemo, da za vzdrževanje lista je treba denarja in zopet denarja. Pičli dohodki Tednika so se tekom stavke še bolj skrčili. Redno vsak teden je uredništvo prejemale pismo ali pa telefonično obvestila od naročnikov, da vsled stavke ne morejo plačati zapadle naročnine in da naj se jih počaka, čemur je uredništvo tudi ugodilo. S. T. je vkljub vsemu izhajal in društvo je iz lastne blagajne dokladalo primanjkljaj. Temu pa je treba dodati še deficit prvih mesecev, ko je malo oglasov in prav lahko vsak slab računar ugotovi ne majhne žrtve ki jih prinaša SPD. I. za vzdrževanje edinega izseljenskega glasila, ki se ne boji braniti delavskih koristi in delavskih boriteljev, ki so padli kot žrtve za dosego svojih pravic, medtem ko jih drugi listi prištevajo med navadne morilce.

Odbor Prosvete

Pariz. — Rumunski kralj Karol je izjavil novinarjem, da Balkan ni mogoče več nazivati kot poprej "balkanski smodnik", ker da so se razmere na Balkanu popolnoma zaobrile v mirljubnejšo smer. Nadalje je izjavil, da bi zelo rad šel malo pogledat okrog po svetu in da je njegova glavna ideja, delati, in da stavi mnogo upanja v pripravljanje zveze centralne Evrope.

Vojna v Afriki

Vojna v Afriki se nadaljuje, vendar ni beležiti posebnih izprememb, če izuzamemo, da se že pripravlja deževna temporada, ki pa pravi Mussolini, da njegove vojske to ne bo nič oviralo, da ima tam 100.000 vojakov, ki so že iz lanskega leta navajeni afriškemu deževju, drugih 100.000 da se bo pa letos temu privadilo. Mi se bojimo in nam bi bilo resnično žal nedolžnih Mussolinijevih vojakov, da bi se z njimi ravno tako zgodilo, kot pravi pregovor o tistem oslu, ki ko se je komaj priučil stradanju, pa je poginil.

O poročilih, ki prihajajo iz fronte, bodisi iz italijanske ali abesinske strani, ni mogoče nič pravega razbrati, vendar je gotovo da so pričeli Abesinci prizadejati Italijanom občutne izgube, kajti Negušu se je kaj kmalu posvetilo, da od strani evropskih kapitalističnih držav nima ničesar dobrega pričakovati in da bodo morali svojo neodvisnost le sami braniti. Zato se abesinska vojska bori z nepopisno hrabrostjo proti moderno oboroženemu sovražniku, ki se je od vseh strani zajedel v njihovo ozemlje.

Te dni se je sestal v Rimu veliki fašistični svet pod predsedstvom Mussolinija in se je določilo, da se morajo vojaške operacije v Afriki odločneje nadaljevati in kot je spoznati iz opazovanja, bo general Badoglio v kratkem odredil večjo ofenzivo. Vojaški inozemski strokovnjaki pa so mnenja, da bo zmagal v Afriki tisti, ki bo imel trdnije živce, to je, ki si bo uupal več časa ustrajati, in ta da bo Haile Selassie.

Nadalje je določil veliki fašistični svet več odborov, ki imajo nalog nakupiti potrebne blaga v inozemstvu, ker kot smo že koj v začetku poročali, so bile sankcije tako luknjičaste, da so več škodovala sankcionistom kakor pa Italiji in so vso svetovno trgovino precej zmešale in je tako privedlo evropsko politiko za korak bližje vojni, ki jo vsaj fašistične države komaj pričakujejo, ker vidijo v vojni edino rešitev svojih imperjalističnih sanj. Zdi se, da so se sankcije omejile edino še na petrolej, ki pa tudi nimajo odločilnega pomena, kajti Mussolini je vse to predvideval in se je vestno pripravljal za vojno ter ima po njegovih izjavah vsaj za eno leto dovolj te tekočine na razpolago. Medtem pa ni treba misliti, da ne delajo kapitalistične družbe tajno trgovino z Italijo. Njih prav brigajo državni ukrepi, samo da se da kaj priditi zaslužiti. Patrijoti so samo z jezikom in pa kadar se jim splača.

Društvo narodov je sklicala v Ženevo zastopnike vseh držav, ki so napovedale sankcije Italiji, da naj prinesejo s seboj statistiko, koliko in katerega blaga se ni izvozilo v Italijo.

Glavni, ki so prizadeti od sankeiji, je italijansko ljudstvo kakor tudi ljudstva drugih držav. Zato je edina rešitev strmoglavljenje današnjega kapitalističnega sistema, ki vodi narode v gospodarsko propast.

Podonavsko vprašanje je zopet na dnevnem redu

Kot smo poročali je bil šel avstrijski kancelar Sušnik v Prago na obisk, ki kot zatrjujejo je precej dobro vtrdil zrahljane vezi med Čehoslovaško in Avstrijo. Čehoslovaška se pač opravičeno boji fašistične Nemčije, ki dela na vso moč, da bi priklopila k sebi tudi Avstrijo in tako tudi tiste Nemce, ki so pod Čehoslovaško.

Edino kar se Čehoslovaška boji, kakor tudi cela Mala antanta, da bi se Habsburžani povrnila na avstrijski prestol. Princ Stahremberg, ki se mudi v Parizu, je izjavil francoskemu zunanjemu ministru Flandinu, da se to brez pristanka Male antante ne bo zgodilo. Medtem pa avstrijski monarhisti vneto pripravljajo pot princu Otonu, ki jim gre zelo na roko sam dunajski kardinal Initzer.

Nekaj izgleda, da bo morda Avstrija pristopila v blok Male antante in k temu se navorja tudi Bulgarijo. To pravzaprav je diplomatično delo nove francoske vlade, ki ima mnogo upanja, da se ji bo ta diplomacija vsaj deloma posrečila.

V Parizu se mudijo vsled podonavskega vprašanja, tudi bolgarski kralj, romunski kralj in jugoslovanski regent Pavel.

Povsem jasno je, da so glede morebitne nove podonavske zveze, s Parizom tudi v Londonu in v Moskvi solidarni, saj to ni nič drugega kakor ustvaritev mogočnega bloka proti fašizmu, ki grozi, da bo pogel v vojno vso Evropo, ter odpravil še tisto malo demokracije, ki jo je še kje najti. V Londonu upajo, da Moskva najbrže ne bo napravila tisto z Avstrijo kot je napravila Italija. Znano je namreč, da so katoličani in monarhisti pristaši Mussolinija in Vatikana, medtem ko so socialisti na strani Moskve, in je še vsem v spominu, kako so bili pred leti poraženi s pomočjo obojega Rima.

Razumljivo je, da se nemški zastopniki niso vdeležili razpravljanju o podonavju, ker dobro razumejo, da je ta poteza napravljena proti fašistični Nemčiji. Nemčija z neko nervozo zasleduje dogodkom, ki se vršijo v Parizu ter so pričeli utrjevati svoje meje. Do konec tega leta da bodo imeli pripravljenih 2.280.000 mladih fantov od 14 pa do 18 leta, ki bodo poslani v prvo linijo, to pomeni, da se bo ves nemški narod oborožil in stopil v bojno akcijo.

Vse kaže, da bodo: Francija, Anglija in Rusija ojačile Malo antanto, in na ta način stvorile mogočen blok, ki bo pristigel peruti nemškemu in italijanskemu fašizmu.

PRETEKLO SREDO SE JE PONOVRNO PRIČEL PROCES PROTI MORILCEM KRALJA ALEKSANDRA IN FRANCOSKEGA MINISTRA BARTHOU-A

Kot je našim čitateljem znano, se je bil pred tedni pričel proces proti morilecem kralja Aleksandra in takratnega francoskega zunanjega ministra Barthou-a, ki pa je bil odložen in se je preteklo sredo ponovno pričel.

Sodnijsko poslopje je močno zastraženo, tako da je beg jetnikov tudi s pomočjo morebitnih zunanjih prijateljev, nemogoče.

Na zatožni klopi sedijo samo trije, to so: Pospišil, Rajič in Kralj, medtem ko se glavni krivci: Dr. Pavelič in Kvaternik nahajata v Turinu, Parčević pa na Dunaju.

Vsi obtoženci izjavljajo, da so veliki idealisti in da so zato postali ustaši.

Kako bo izpadla obtožba bomo pozneje poročali, ker do sedaj je še samo izpraševanje, ki se bo najbrže dolgo vlekel.

OKNO V SVET

Atene. — General Kondylis, ki je vzpostavil monarhijo v Grčiji, je pretekli teden nenadoma umrl. Za grški narod bi bilo bolje, da bi ga bila smrt že prej pocitrjala.

Madrid. — V Španji so ustanovili takozvano "Ljudsko fronto", ki je izšla zelo zmagovita iz poslanskih volitev. To je prva večja poteza ljudske politične zavednosti v Španiji. Ob enem pa je tudi razveseljivo dejstvo, da bodo za siromašni Španski narod nastopili lepši dnevi.

Santiago. — V sosedni republiki Čileju že več časa traja delavska stavka, ki nima še nikakih zgledov, da bi kaj kmalu ponehala.

Zurih. — Jugoslovanski dijak David Frankfurter, ki je usmrtil nekega nemškega voditelja fašistov, je bil od švicarskega sodišča obsojen na 15 let ječe.

Nemški fašisti so zelo razkačeni, da mu je švicarsko sodišče prisodilo tako malo ječe.

Tokio. — Na orietu je zapadel debel sneg. Zato tudi ni posebnih novic od tam.

Addis Abeba. — Na severni fronti blizu Adigrata, so abesinci z nenadoma napadli Italijane, pri čemer je bilo glasom poročila 1.700 Italijanov mrtvih.

Lipari. — Ognjenik Stromboli je pričel bruhati ogenj.

Madrid. — Sodišče je obsodilo več udeležencev iz zadnje revolucije, na smrt.

London. — Po vsej Angliji je brezposelnost znatno narastla.

Rim. — Kot Nemčija je tudi Italija izjavila, da nima interesa prisostvovati razpravljanju o podonavju.

Rim. — Italija je določila v vojni proračun za tekočo leto 1 milijardo in 60 milijonov lir. Ubogi Italijani in z njimi tudi Primorci, ki bodo morali le še bolj pritisniti pas, da bo vlada na mesto kruha kupila orožja in dala zgraditi novih križark.

Rim. — Uradno fašistično glasilo "Giornale d'Italia", piše, da menda ne bo drugače, da bo treba nekaj podobnega kot v Afriki tudi v Evropi pričeti.

Madrid. — Kot so se organizirali španski levičarji, so se tudi desničarji in pravi Gil Robles, ki je vodja monarhistov, da je treba takoj stopiti v akcijo ker bi bilo sicer prepozno.

Pričakuje se ostre politične borbe med revolucionarnimi levičarji, in denarnimi desničarji.

London. — Vsi delavci, ki spadajo v klavniško obrt, so stopili v stavko.

Dunaj. — Kot poročajo so v Budapešti aretirali 20 komunistov, ki da so hoteli zanetiti revolucijo na Madžarskem.

Oblasti obdolžujejo, da je vodja tega gibanja, Bela Kun, ki kot je morda našim čitateljem znano, je bil leta 1919 nekaj časa rdeči glavar Madžarske, sedaj pa se nahaja v Moskvi in ima baje skrbeti za komunistično gibanje po centralni Evropi in Balkanu.

Enako kot na Madžarskem je opaziti komunistično gibanje tudi na Bolgarskem, Romuniji in Jugoslaviji. V Bolgariji so obsodili na smrt čez 100 vojakov kar pomeni, da je komunistična propaganda tudi med vojake zanesena. Sedaj bo stopilo pred sodišče 14 učiteljev, ki so obdolženi, da so v šolah poučevali otroke o komunizmu.

V Jugoslaviji so zaprli vse, ki so osumljeni komunizma. Treba pa je pripomniti, da je v Jugoslaviji dve tretjini dijakov, ki so levičarskih nazorov, in to je za jugoslovanske "partijote" težak problem.

Čudno, se vprašujejo nekateri listi, saj med temi dijaki so mnogi, ki niso v denarnih stiskah, pa so vneti pristaši socialnih idej, kaj neki jih je napotilo do tega mišljenja, treba bo na vsak način več pažnje posvečati dijaškemu naraščanju kakor tudi profesorjem, ki jih poučujejo.

Ej dragi moji, mladi fantje, četudi niso v stiski za denar, jih profesorji nočejo ali ne morejo tako pokvariti, da bi ne imeli smisla za socialno pravičnost. Pokvari jih še le potem, vsaj mnoge, družabni sistem, ki sloni zgolj na izkoriščanju človeka po človeku.

NE DELAJTE ISKUŠENJ

ampak bodite prepričani, da vam konvinira danes bolj kot kadarkoli:

POSLATI DENAR

vaši družini v Evropo

VLOŽITI VAŠE PRIHRANKE

na dobre obresti

KUPITI PREVOZNE KARTE

z najboljšimi parniki po brezkonkurenčnih cenah

pri Vašem starem prijatelju

BANCO HOLANDES UNIDO

SLOVESKI ODELEK

CANGALLO No. 360

(med 25 de Mayo in Reconquista)

BUENOS AIRES

Iz Urugvaja

Zmaga stavbinskih delavcev v Montevideo

Stavka stavbinskih delavcev, ki je izbruhnila v Montevideu dne 9. januarja se je po dvajset dnevni borbi z uspehom končala. Gospodarji, videč kompaktnost delavcev in pod pritiskom javnega mnjenja, ki je bilo to pot z nami skoro na splošno, so bili primorani se udati in upravičene zahteve delavcev skoro v celoti pripoznati. Saj res, posebno v zidarski stroki, so vladale kaosne razmere. Pridobitve, ki si jih je delavstvo izvajalo v zadnji veliki stavki leta 1929, so podjetniki vedno kršili in mezde stopnjevale nižali. Tako so bila nekatera zidarska podjetja, ki so plačevala poklicne zidarje celo izpod \$ 2.— dnevno in težake tudi manj od enega pesa. Urnik se ni upošteval, a o nadurnim poviškom niti govora. In še od te mizerne plače so odtrgavali za zavarovanje (jubilación) v čigar blagajno se v več slučajih ni niti izplačevalo. Delavec na stavbi ni imel nikakršnih pravic in bil je v popolni odvisnosti od brezsrčnih kapatasov. Za najmanjši protest je bil vržen na ulico, saj na vratih je čakalo sto drugih rok, ki so prosile zaposlenja.

Toda orjak se je zdramil.

Zaklical je: dovolj!

Na poziv sindikata, so vsi delavci v stavbinsko stroko spadajoči, zapustili delo. Štrajk je bil kompakten, kot morda že dolgo ne.

10 tisoč delavcev, je kot en mož, zahtevalo boljši košček kruha. Vodila jih je ena sama misel: zmagati. Stavkolomcevi ni bilo. Disciplinarna. Ob tej disciplini se je po daljšem manevriranju Patronal udala.

V smislu pogodbe, ki so jo gospodarji — razen redkih izjem — podpisali bodo plače v nadalje sledeče: Zidarji specialisti dnevno \$ 3.20; zidarji poklicni \$ 3.—; pol zidarji \$ 2.60; kaureri \$ 2.40 in težaki \$ 2.—.

Po tej lestvici v glavnem bodo služili tudi pleskarji (pintori). Vsi ki morajo delati v oddaljenih četrtih, kot Punta Gorda in Karaško se jim plača tudi prevozne troške. Te pridobitve so v glavnem. Na stavbah tistih malo gospodarjev, ki še niso podpisali se stavka nadaljuje do zmage. V podporo tem stavkujočim tovarišem bodo vsi zaposleni plačevali: zidarji á \$ 0.50 in težaki po \$ 0.30 dnevno.

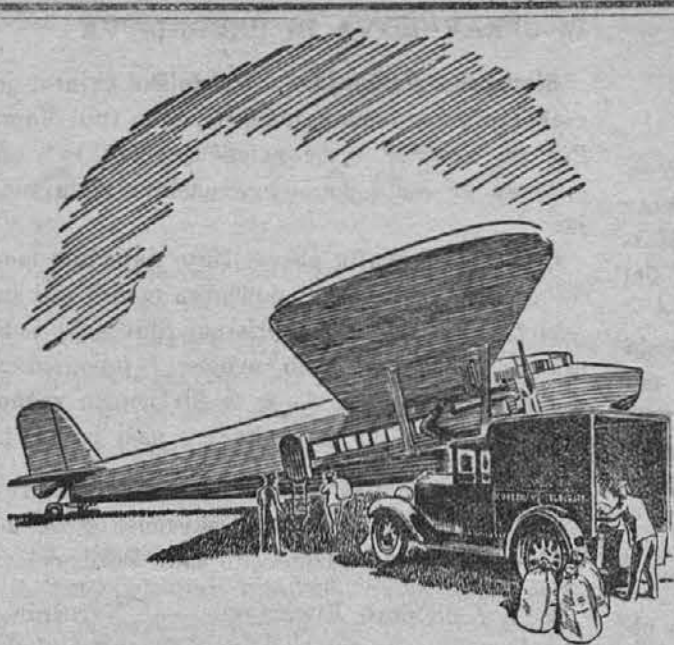
V zadnjem trenutku sem izvedel, da nekatera podjetja nočejo plačati pridobljenega poviška, izgovarjajoč se, da v smislu zakona o hubilaciji gre ves povišek za dobo enega meseca v blagajno tega zavoda. Gotovo je to samo izbegavanje podjetnikov, ki se bo pa v teh dneh razjasnilo, ko bo sindikat posredoval. Treba je na vsaki način biti pozorni in pripravljeni. Samo močna strokovna organizacija bo lahko prisilila gospodarje, da bodo upoštevali pogodbo, ki so jo sami podpisali in respektirali pridobitve ki jih je delavstvo v teku boja izvajalo.

Montevideo, dne 4. II. 1936.

Deldop.

TELESNI OSTANKI KARLA GARDEL PRIPELJANI V BUENOS AIRES

S parnikom "Pan America" so bili v sredo pripeklani telesni ostanki Karlota Gardel, ki

Ako želite poslati denar

V JUGOSLAVIJO IN ITALIJO POSUŽITE SE NAŠEGA NAČINA

V banki Boston, ki Vam je dobro poznana, boste dobili najboljši način za poslati denar v Evropo, bilo po pošti, z avionom ali brzojavno.

Na kakoršne koli Vaše želje boste uslužno in v največje zadovoljstvo postreženi. Vaša odpošiljatev bo izplačana v najkrajšem času. O tem se bo vas obvestilo s priporočenim povratnim potrdilom. Obrnite se na naš

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

Odprt je od 9 do 18 ure in ob sobotah od 8.30 do 11 ure. Pridite osebno ali pa nam dajte pismen nalog, ki ga bomo izvršili še isti dan.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99

PUEYREDON 175

Av. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) — Córdoba 1223 (Rosario)

Poverjenje — Zaupnost — Sigurnost — Brzina

kot je našim čitateljem znano, se je bil z letalom ponesrečil v Medellinu, Kolumbija.

Argentinsko ljstvo mu je pripravilo tak pogreb, kot ga niti državni predsedniki niso bili deležni.

Truplo je bilo prepeljano v Luna Parq, od tam pa drugi dan na pokopališče Chacarito. Vesčas v Luna Parq in potem na pokopališču so se vrstili razni govorniki, med katerimi so

mnogi točili debele solze. Posebno mnogo robocev pa so zmocile ženske, kar je značilo, da jim je bil pevec zelo priljubljen.

Pogrebu je prisostvovalo ogromno ljudstva iz mesta in okolice ki so prijezdili na konjih. Več ljudi je bilo pohojenih in tudi aretiranih ker so proti volji policije zapirali pot in tako ovirali promet.

Piše Zadr.

GOSPODARSTVO

Ruska setev.

Ruski poljedelski urad poroča, da se je pretečeno jesen, torej za prihodnjo žetev, posejalo v Rusiji približno dva milijona arov zemlje več kot lansko leto, kar pomeni 6% več kot lani. Ruska vlada ima v programu povečati proizvodnjo žita, zato se od leta do leta večajo žetve za približno goriomenjeno količino.

Prodaja svežega in cenega sadja

Kakor znano, se prodaja svežega in cenega sadja nadaljuje. Cene so se precej znižale, kar je prisililo tudi ostale trgovce na drobno, da so znižali, prej tako visoke cene. Sedaj se že skoro povsod dobi dobro sveže sadje po primerni ceni. To je pa veletrgovce, takoimenovane "acaparadorje", kateri so prej po mili volji navijali cene, tako razjezilo, da so si izmislili novo "hudičvo" zvižajo. Ker vedo, da so pokrajine Rio Negro, Mendoza in San Juan, kjer se največ sadja prideluje in tudi nekoliko kasneje kot v pokrajini Buenos Aires precej oddaljene, so šli na takozvano otočje "Delta", ki se nahaja v bližini glavnega mesta in tam pokupili vse sadje na drevju ter se odločili isto pustiti, da segnijo na drevju, kar bo povzročilo podražanje ostalega sadja.

**

To so skrajne metode, katerih se svetovna trgovina poslužuje že par let, proti katerim se nihče ne more upirati. Nobena vlada nima moči se postaviti proti njim, ker se vedno dobe v vladnih krogih zagovorniki izkoriščevalcev, ali so pa oni sami vlada in trgovina. Sedanja kampanja proti takim požeruhom je torej jako dober pojav, a bo uspela le tedaj, če jo bodo konsumenti in pridelovalci prav razumeli. Pridelovalci se morajo združiti v svoje zadruge, katere bodo le vladi oziroma svoji zvezi prodajali pridelek, a z druge strani morajo konsumenti le od istih kupovati potrebno blago. Na ta način bi se z združnim in vladnim prizadevanjem prav lahko stopilo na prste izkoriščevalcem, vsi drugi načini so izključeni in če se ne dela za pobijanje egoizma, ni prava pot in se torej ne bo posrečila.

DRUŠTVENE VESTI

Pozor

Slovensko prosvetno društvo I. se je preselilo iz ulice Añasco 2322 v ulico Gral Cesar Diaz 1657, to je tri kvadre z Avenide San Martin proti Gacni, na Donato Alvarez in Gral Cesar Diaz.

Ravno tam je tudi uredništvo Slovenskega tednika in obveščamo tem potom vse naše naročnike in naročnice ter dopisnike, da si vzamejo na znanje nov naslov, ki ga bo lahko vsak čital tudi na prednji strani lista v glavi. Telefonična številka je ista kot dozdaj.

PEVSKE VAJE

V nedeljo dne 9 t. m. pevske vaje točno ob 4 uri pop. v novih društvenih prostorih v ulici Gral. Cesar Diaz 1657.

Pevovodja.

OTVORITEV NOVIH PROSTOROV

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.
— PRIREDI V NEDELJO 16. T. M. —
OB PRILIKI OTVORITVE NOVIH DRUŠTVENIH PROSTOROV V ULICI
— GRAL CESAR DIAZ 1657, —
LEPO DOMAČO ZABAVO.
VABLJENI STE VSI ROJAKI IN ROJAKINJE!

ŠTORKLJA

Preteklo nedeljo dne 2 februarja je štorklja obiskala gospo Berto in Mirkota Šušteršič ter jima je podarila krepkega sinčka.

Čestitamo!

TRGOVINE Z BELIM MESOM ZAPIRAJO

Te dni je dobila policija odlok, da se morajo vse javne hiše zapreti, ki so pod raznimi krinkami delale lepe kupčije z belim mesom. Med njimi so tudi tiste hiše, ki so oglaševale v Novem listu.

ZA PISKOVNI SKLAD

Skok Ludvik \$ 1.—

Od prej „ 204.—

Skupaj \$ 205.—

Najlepša hvala ter priporočamo v posnemaj.

IZ UPRAVNIŠTVA IN UREDNIŠTVA

Slovenska služkinja. — Uredniška tajnost je vsakemu popolnoma zajamčena, tako tudi Vam. Pač pa uredništvo ne priobčuje člankov od nikogar, če nima popolnega naslova od avtorja.

Po našem mnenju, preveč ljuto napadate moški spol, da se nam zdi polemika med Vami in Jeklenim, potrebna in koristna. Slovenski tednik je tudi svoječasno prinesel topogledno članke in nas veseli, da je to življensko važno vprašanje zadobilo širši odmev v naši javnosti.

L. J., Correo Las Flores. — Naročnino prejeli v redu. Hvala za Vašo iskrenost glede u-sode urednikove družine. Rojaški Pozdrav!

L. S. Comodoro Rivadavia. — Naročnino prejeli v redu, kakor tudi za tiskovni sklad. Škoda da niso vsi naši rojaki tako točni in zavedni. Pozdrav!

L. R., Plaza Huincul. — Slovenski tednik, od kar je last SPD. I., se je vedno potegoval za koristi delavstva, ki so izseljenske obnem. Škoda je res, da naši izseljenci vse premalo vpoštevajo ta klic. Pozdrav Vam in vsem Vašim prijateljem!

POZRTVOVALNOST IN DELAVNOST

Primorski izseljenci so si zgradili lep dom v Ljubljani, v katerem dobijo Primorski ubežniki za prvo silo prenočišče in hrano. Sedaj pa poročajo, da se bodo tudi na prosvetnem polju bolj pekazali, kar je bilo doslej opuščeno.

Kaj pa slovenski izseljenci v Buenos Airesu? Na prosvetnem polju se še precej gibljemo. Ali bi ne bilo dobro, da bi se tudi na gospodarskem zganili?

IZ ROSARIO

Kot je znano, sem prevzel zastopništvo Slovenskega tednika za Rosario. Zastopstvo sem prevzel, ne da bi imel kakih koristi zase, temveč iz edinega razloga, da bi se Slovenski tednik razširil tudi med naše rojake. Prepričan sem, da če bi bili naši rojaki in rojakinje malo bolj zavedni, bi lahko izhajal naš list dvakrat tedensko.

Vem, da kdor prečita nekaj številčk Slovenskega tednika, se mu mora takoj priljubiti, ker je pisan na poljuben način in da ima čitatelj same koristi od čitanja.

Vsem, ki je uprava list poslala na ogled, jih

bom te dni obiskal, da poravnajo naročnino. Ob enem pa bom skušal dobiti novih prijavitelcev in prosim, da mi greste pri tem tudi drugi na roko, ki poznate naslove vaših prijateljev in znancev. Le če se bomo vsi zavedali svojih dolžnosti, bomo usvarili list, ki nam bo v čast in ponos.

Anton Brišar

IZ CORDOBE

Društvene vesti

Vsem obiskovalcem naših prosvetnih prireditvev že sedaj naznanjamo, da se članstvo SKD. "Iskre" pridno pripravlja za pustno prireditev. Kje in kedaj se bo vršila, bomo že pravočasno poročali v Slovenskem tedniku. Le mimo grede omenimo, da tokrat bo na sporedu burka v enem dejanju "Zamorec", ki je že pred leti žela salve smeha od prisotnega občinstva. V burki nastopijo ravno isti igralci kot pred leti.

Tudi v veseloigri v enem dejanju "Strahovi" bodo nastopile najboljše igralke dramskega odseka, ki so se že v domovini večkrat prikazale na gledališkem odru v Trgovskem domu v Gorici.

Zatorej opozarjamo vse naše rojakinje in rojake, da naj nihče ne zamudi te lepe pustne prireditve, ker bi jim bilo gotovo žal, da se niso odzvali vabilu.

Na prireditvi bo tudi prvič nastopil izvrsten radi o orkester "Pampa".

Ob enem prosimo vse naše obiskovalce, da bodo toliko prijazni, da pridejo točno ob napovedani uri, ki bo označena v vzporedju. Toliko na znanje.

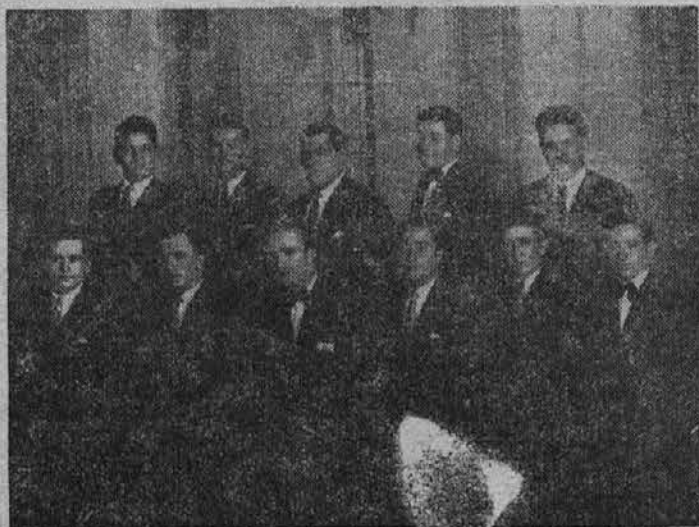
Odbor.

Ako želite katerega poklicati iz domovine, ali bodisi v kakoršnikoli zadevi, obrnite se po nasvet na naš

INFORMACIJSKI URAD

kjer boste dobili brezplačna navodila, kako Vam je ravnati, da prihranite na času in na denarju.

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštarne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Restaurant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče
Lepi prostori, pripravno za svadbe
Vsako nedeljo ples.

CENE ZMERNE — Prenoišče po 70 cent.

ISTOTAM

čevljarska delavnica. Delo točno in solidno. Cene niske. Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Dekliška Greda

Rokavica je vržena

"Jekleni" je vrgel rokavico. Ker jo ni nobena druga pobrala, sem jo pobrala jaz. Nisem sprejela tega dvoboja radi Jeklenega samega, ampak zato, da bo videl ne smo on, temveč tudi drugi in vsa naša javnost, zakaj nam pri naša današnji način življenja neizbežne posledice, in kdo so v prvi vrsti odgovorni zanje: moški ali ženske.

Člankar je posegel v zgodovino, ter pokazal, da morala ni bila v vseh časih in pri vseh narodih enaka. "Da je vse odvisno od mišljenja ki ga vsakdo izmed nas ima in od barvnega stekla skozi katerega kako reč gledamo".

Bo že tako kot pravi člankar, vendar v zakonih narave to ne drži. Do žen naših prednikov so imeli prvo noč pravico graščaki. To je res. Še bolj res pa je, da tega nista želela novoporočenca, samo si nista mogla pomagati, ker je imel graščak popolno oblast nad bitjem in žitjem svojih podložnih. Kot nam pove zgodovina so se naši predniki kolikortoliko, po več-

jih uporih osvobodili telesnega in duševnega suženjstva.

Zgodovina nam pove tudi, da so bogatini imeli polno žen, medtem ko so njih služabniki (evnuhi) bili sterilizirani. Ali je bilo to naravno? Ali so nesrečne ženske in moški prostovoljno privolili v tako suženjstvo? Ne! Ampak pomagati si niso mogli.

Medsebojno so si menda posojavali svoje žene prijatelji v Rusiji. Če je bila s tem tudi žena zadovoljna je drugo vprašanje. Vemo, da ni bila, ampak mož ji ni mogel nuditi boljšega "prijateljstva", ker ga sam ni poznal.

Ženske bi bile še danes sužnje moških, če bi ne pričele z bojem za svojo neodvisnost. Žene po vsem svetu se borimo in tako tudi Slovenke, za svojo telesno in duševno svobodo. Mislite li da se našega pokreta moški veselijo! O kaj še. Njih želja je, da bi jim bile za sužnje in v pohotno zabavo.

Jaz se bom vsaj za danes omejila predvsem na naš Slovenski narod.

Naš narod je bil v bistvu vedno zdrav in krepek in tak je tudi danes. To je v prvi vrsti

zasluga nas žensk. Le rogajte se moški, pa bom že, pozneje povedala zakaj. Slovenska dekleta so bila v načelih vedno krepostna in poštena. (V to vključujem tudi devištvo, čeprav se Jekleni posmehuje). Popolnoma naravno je, da so prav taki kot dekleta morali biti tudi mladeniči. Če pa so vsi mladoporočenci stopili ali pa ne v zakon z devištvom, je bila to slednjič njih zadeva.

Kdo se ne spominja idilične poezije ljubezni na deželi. Koliko narodnih pesmi govori o tem. Tako je tudi še danes pri nas doma. Ni pa bilo in tudi danes ni tako po mestih, ki bi se po ugotovitvah zdravstvenikov samo sebe ugonobilo, če bi ne bilo zdravega pritoka z dežele.

Če bi bilo plitvo naziranje moških o moralnem življenju izvršljivo, bi morale biti vse ženske vlačuge, ker v njih očeh nismo nič drugega kot igračka. V zadnjem dopisu sem pokazala dva tipa moških, ki imata v teh vprašanjih največ zaslug. Prvim bi bilo še kako oprostljivo, drugim pa ne ker vedoma uničujejo žensko dostojanstvo. Kdor tepta moralno ženske, tepta moralno naroda in človeštva. Kar pa se tiče "hollywoodske prostitucije" bom morda enkrat pozneje povedala moje mnenje in z njimi v zvezi bom pokazala tudi filmsko "kulturo". Za sedaj pa se povrnem nazaj k našemu narodu.

Že prej sem povedala, da moški po mestih ni-

FEODORA

Vladimir je med temi besedami ponovno hotel spraviti ključek, s katerim je imel zaklenjeno torbo. — No, sil ga je na majhni verižici poleg svetinje, ki mu jo je dala ljubljena Feodora pri zadnjem sestanku na dolgo pot.

— Sedaj pa naprej, Dimitrij — vzklikne Vladimir in zgrabi rdečelasega za pleča, — primi ga za noge in odnesla ga bova v tisto grmovje, tam lahko mirno spi. Odnesla sta Fanarinovo truplo in ga položila v grmovje.

In medtem nista opazila bleščečih, vendar škodoželjnih pogledov mlade Japonke.

— Ne sanjaj ponosnih sanj, Vladimir Borotin — spregovori lepa Japonka pridružno — tvoja Feodora se še ni izognila carjevi moči, še ni ušla Fanarinu, temu loven ljud!

Ha, ti jo imenuješ svojo Feodoro?

Toda ne bo minilo dolgo, ko ta Feodora ne bo več tvoja, kajti jaz te ljubim, Vladimir Borotin, z ljubeznijo, ki morda ni iz neba, pa tudi iz pekla ni, toda katere žar je lepši in močnejši, toda ta ljubezen ne trpi tekmovalke, ne trpi nikogar, ki bi mi hotel vzeti to mesto zraven tebe!

Tebe hočem ljubiti, ti lepi mož, in gorje ji, ki bi si drznila priti Mimozi na pot!

Tajne strupe, japonska, ostro brušena bodala, peklen-ske umetnost, ki jih znajo naše čarovnice — vse, vse bom uporabila, samo da bom odstranila svojo tekmovalko!

V tem trenutku stopita Vladimir in Dimitrij iz grmovja.

Mladi častnik ji je smehljal se povedal, da sta položila Fanarinovo truplo na kup suhega listja, kjer bo imel udobno ležišče.

— Kaj pa bo tedaj, če bo nastopil mraz? — vpraša Vladimir. — Ali ga ne bo med spanjem usmrtil?

— Mraz mu ne more škodovati — odgovori Mimoza — kajti ta napoj greje kri in torej ne dopusti, da bi se ohladila. Brez skrbi si lahko, Vladimir! — mu nežno zašepče črnolasa žena.

Jamčim, da se bo Fanarin, lovec ljudi, zopet prebudil. Prebudil se bo prej, kakor si ti to misliš — je pristavila tiho, da ni nihče tega slišal.

Nekaj trenutkov pozneje so vsi trije prispeli na cesto.

Šli so naravnost proti kočiji, na kateri je sedel kmet.

V prvem trenutku so mislili, da spi, kajti glavo je imel povešeno na prsni

In res, najprej se ga morali zbuditi.

Planil je pokonci, si odrgnil oči, zazelhal je in kakor se je zdelo, ni sprva niti vedel, kaj se godi z njim.

— Sedaj moremo svojo pot v Moskvo nadaljevati — zakliče Vladimir. — Poženi, kajti čimprej moramo prispeti v mesto!

— Storil bom, kar hočete, bačuška — je zaspano zazelhal kočijaž in si pogladil kuštrave sivkaste lase, ki so mu radovedno pogledali izpod pokrivala. — Kar se dajte, kmalu bomo v Moskvi!

Kmet požene konje in že čez uro so se pojavili pred Vladimирjem in njegovima spremljevalcema zvoniki moskovskih cerkva.

Pred navadno krčmo se je ustavila kočija.

Vladimir je namreč sklenil, izogibati se velikih hotelov, v katerih bi utegnil vzbujati pozornost nastavlencev.

Plačal je kmetu pogojeno ceno, k temu pa še obljubljenih deset rubljev.

— Bačuška, ali nisi dejal, da mi boš dal petnajst rubljev? Toda Vladimir je vedel, kako je treba postopati s takšnimi ljudmi. Vzel je takoj svojih deset rubljev nazaj in se napravil, kakor da bi jih hotel spraviti ter dejal:

— Zdi se mi, da sem se zmotil ter sem ti dal deset rubljev več.

Zdajci pa iztegne kmet hitro roko po denarju in reče: — Daj mi jih, bačuška, vse je v redu!

Medtem je prišel na cesto tudi krčmar in potnike pozdravil.

Dimitrij je mislil, da se bo kmet s svojimi konji takoj obrnil in se odpeljal nazaj.

Kmet pa je mislil drugače, tudi sam je bil utrujen, predvsem pa so mu morali konji počivati po naporni vožnji, lačni so bili in žejni.

Starec je prosil krčmarja, da bi mu dovolil spati pri svojih konjih, proti čemer krčmar seveda ni ničesar imel.

Vladimirja in Mimozo so odpeljali v dve prostorni sobi, Dimitriju pa je nameraval krčmar dati posebno sobico v podstrešju. Toda mladi poročnik se je temu odločno zoperstavil, vztrajal je na tem, da ostane Dimitrij v njegovi sobi.

Tako se je tudi zgodilo.

V prvi vrsti se je Vladimir Borotin zanašal na Dimitrijevo budnost, vedel je, da ga najzvestejši pes ne bi mogel boljše čuvati, pa tudi — z Dimitrijevo navzočnostjo se je hotel Vladimir obraniti klevet, ki bi utegnile nastajati radi Mimoze.

Čeprav je bila Mimoza v tej gostilni prijavljena kot

njegova soproga, kajti dobro se je zavedala, da je kot takšne ruska policija ne bo nadlegovala, čeprav je tudi potovala kot soproga mladega poročnika — je vendar hotel Vladimir Borotin postaviti med njo in sebe nekakšen zid.

Ta zid bi moral biti Dimitrij.

Bilo je v zgodnjem jutru, minila je šele tretja ura, ko so naši potniki prispeli v moskovsko krčmo, dvajset minut pozneje pa so že legli k počitku.

Bili so res potrebni počitka, kar pa je brzovlak, ki ga je nameraval Vladimir uporabiti za svoje potovanje na daljnji vzhod odpeljal iz Moskve šele ob osmih in petnajst minut, so lahko še štiri ure spali, ne da bi se jim bilo treba bati, da bodo zamudili vlak.

Ko je Vladimir želel Mimozi lahko noč in se ji še enkrat zahvalil za nasvet, ki mu ga je dala, je odšel za Dimitrijem v svojo sobo.

Mimoza pa stopi k oknu in pogleda na ulico, ki je bila polna blata. Kajti popoldanski topli veter je raztopil ves sneg, na cesti, tako da se je prelivala sedaj po njej tekočina kavnote barve.

26. POGlavJE.

Kadar žena ljubi, tudi sovraži

Lepa Japonka ni niti pomislila na to, da bi se slekla in legla v posteljo. Mirno je čakala pol ure, potem pa se je splazila k vratom, ki so delila Vladimирjevo sobo od njene.

Prisluškovala je nekaj trenutkov. — Jasno je slišala globoko dihanje obeh spečih.

— Na delo — spregovori Mimoza in zopet se je v njenih očeh zasvetilo nekaj nenavadnega — ne smem izgubljati časa, odločno moram postopati!

Mar naj bi mirno gledala, kako se je Feodora izognila usodi, ki ji je bila namenjena?

Da, osvojevala tekmovalka mora propasti!

Mar naj bi dovolila, da pobegne v Azijo, Vladimir pa za njo, dokler ne bi naposled napočil trenutek, ki bi ju združil?

Če bo izginilo v njegovem sreću upanje, da bi jo lahko kedaj dobil, tedaj se bo obračal k meni, kajti prisegla sem si, ljubljeni mož, da si te bom osvojila!

Moj moraš biti, s svojimi rokami te bom objela, na svoje prsi te bom pritisnila, tvoja usta pa bom obisipala s poljubi!

Telo lepe Japonke je vzdrtelo.

delo se je, da bi se to bitje nikdar ne moglo sprijazniti z mislijo, da bi Vladimir pripadal kateri drugi.

so na tisti višini morale kot so njih tovariši na deželi. Povedala sem tudi o posledicah. Kje je torej tista velika kultura, ki prihaja iz mesta med zarukane kmete na deželi? Meščanstvo, ki se ponša z visokimi šolami, ne more najti v njih luči, da bi si sebi posvetilo iz blatne ceste na lepo gladko pot.

Te velikomestne "kulture" je deležno tudi naše izseljenstvo po raznih velikih mestih, posebno pa v Buenos Airesu. Čitala sem neko zdravniško statistiko, da je v uenos Airesu več kot polovico moških spolno bolnih. O ženskih nič ne pove. Lahko pa si mislimo kaka sreča čaka ženo v zakonu in kakšne otroce rodi svojemu možu. Jekleni, roko na sree, ko govorimo o morali moškega in ženske v mestih. Podobni ste umazaniam prašičem, ki rijejo po blatu. Kje je vaš ponos, kje je vaša čast in koliko daste na vašo lastno zdravje in na zdravje vaše žene in vaših otrok! Prav ste povedali, da so razni venerični zavodi verna slika proti naravnega življenja. Jaz raje kot bi si na ta način zapravljeno zdravje iskala po takih zavodih, bi si pognala kroglo v sree. Ampaka po mojem mnenju do takega življenja sploh ne morem priti. Jaz se samo čudim kako da moških ni nič sram in da samih sebe tako malo spoštujejo.

Služila sem v neki hiši in sem imela priliko izza okna opazovati kako so iz hiše onstran uli-

ce moški prihajali in odhajali. Malo se mi je pozdevalo in sem potem po ovinkih zvedela kaj da se dogaja tam onostran. Prihajali in odhajali so moški vseh vrst, stari, mladi, suhi, trebušasti, dobro in slabše napravljeni. Joj, sem si mislila, kako da se jim le ne pristudi to početje.

Moški deate za zboljšanje delavskega položaja pri vinu in ženskah! Če bi ne bilo tako, bi bilo naše življenje lepše in častnejše. Moški ste lutke današnjega sistema. Ko vsled slabih časov ne morete ustanoviti lastne družine, vam zadostuje nekaj vlačug, ki so jih vam drugi pripravili.

Slabo gospodarsko stališče je tudi za ženske in ne samo za moške. Če hočemo to stanje zboljšati, se moramo skupno prizadevati in skupno žrtvovati. Tudi me ženske si nič drugega bolj ne želimo kot lastnega ognjišča, toplega gnezdeca in moža, ki bi ga z vso dušo ljubile. Rade bi mu rodile otroke, ki bi bili v ponos in veselje narodu in človeštvu. Slovensko dekle in žena zna trpeti, se zna žrtvovati in se odpovedavati svojemu telesnemu poželenju, če je prepričana, da ji prinaša nesrečo. Moški pa ponižujete to žensko i njo smatrate za vlačugo, enako tistim, ki vam jo je "sistem" podaril, da se z njimi "zabavate". Ženske, brez izjeme, sovražimo vlačugarstvo, ampak vi moški jih hočete imeti ter

jih plačujete s svojim zdravjem in s težko prisluženim denarjem, ker ne razumete sreče žene in tudi svoje ne.

Doma ste bili moški taki kot smo bile ženske in ali ste kedaj slišali o zakonskih tragedijah in ostudnih boleznih? Tu pa smo ženske do vas brez moči.

Ne rečem, da se ni tudi kaj žensk izgubilo v današnjem nepoštenem življenju, saj drugače bi ne moglo biti, vendar, kot sem rekla, to ne more biti merilo za večino.

Tudi o vseh moških nimam takega mnenja, kot sem ga v tem članku povedala, vendar, če bi bili moški, res moški, bi bile ženske prav kmalu solnce na njih idealnem nebu. Tako pa se moramo ženske boriti z dvema sovražnikoma: s socialnimi krivicami, ki ne tepejo manj nas ženske kakor moške, in pa proti moškim samim, ki mislijo, da nismo vredne spoštovanja. Vztrajati moramo v boju, da rešimo sebe in naše potomstvo.

Sem trdila in še trdim, dokler mi kdo ne dokaže nasprotno, da so v prvi vrsti moški krivi današnjega moralnega in gospodarskega poloma iz katerega izvira vse drugo slabo. S črpanjem iz narave si moramo mišljenje sami ustvariti. Ali se nismo prav ničesar naučili iz zgodovine? Sreča ni trenutek zavžitega opija, temveč trezno razumevanje, kaj je smisel živ-

Neutešeno koprnenje ji je grizlo duha.

Samo ena misel je polnila njeno dušo, samo ta, da bi bila ljubljena od Vladimirja, da bi ji lepi mladi mož vračal ljubezen. Ta naklonjenost in ta strast pa sta jo izpremenili v neizprosno sovražnico Feodora, čeprav krasna velika kneginja ni Mimozi nikdar storila ničesar žalega.

Ona in niti slutila, da živi na svetu kakšna Mimoza, še manj pa da je ta lepa črnolasa žena njena sovražnica.

Hitro si je Mimoza sezula čevlje.

Tiho je odprla vrata, tako tiho, kakor more to storiti samo tat.

Spustila se je na tla in liki lepe pisane kače se je plazila po sobi in se približala Vladimirjevi postelji. Vladmrjeva postelja je stala ob eni steni, Dimitrijeva pa ob drugi.

Nagel pogled na posteljo poročnikovega sluga jo je prepričal, da se ji ni treba bati Dimitrijeve budnosti.

Ubogi mladenič je silno utrujen omahnil na posteljo, ker že štiri noči ni niti zatisnil očesa.

Imel je zaseboj beg iz carskega Petrograda do Uličke — večino poti je prehodil peš — v Ulički pa ga je zadela usodna vest, da so mu ugrabili Nataško, katero je spremenil princ Uhtomski v svojo ljubiro, tedaj Natalkino osvobodjenje, napad na grad in naposled nepričakovani prihod kozakov v vas in obsodba na smrt, — ah, nesrečnej je vzdihoval v spanju i nstokal, kakor da bi še enkrat doživljal vse tiste strašne prizore, kakor da bi videl cevi pušk obrnjene proti sebi — ne, pred Dimitrijem se Mimozi ni bilo treba ničesar bati.

Pa tudi Vladimir je trdno spal.

Gotovo je prijetno sanjal, kajti od časa do časa se mu je prikrdel na krepko stisnjene ustnice sladkih smehljaj in mu razjasnil obraz, v katerem je bila začrtana odločnost.

Mimoza se počasi vzravna in se skloni nad spečega.

Ah, kako se je morala premagovati, da ni ovila svojih rok okrog njega, da se ni s svojimi ustnicami dotaknila lepega in ljubljenega moža — ah, kaj bi dala zato, da bi mogla samo eno uro počivati ob njem, se nežno priviti k njemu in čutiti utripe njegovega srca! Toda ta sreča ji ni bila dana.

Prepričana je bila, da si jo mora šele sama izvojevati in v ta boj se je hotela podati z orožjem in zvižajo, če bi bilo treba tudi s prevaro.

Mimozi je bilo v prvi vrsti mnogo na tem, da bi si priskrbela ključ, ki je odpiral Vladimirjevo torbo.

Na vsak način je namreč hotela ugrabiti Vladimirju važno listino, ki jo je Dimitrij vzel Fanarinu.

Toda to ni bilo baš prelahko, kajti kakor smo že prej omenili je nosil Vladimir ključ na verižici krog vratu.

Mimoza je uvidela, da ne sme sneti verižice z njegovega vratu, kajti pri tem bi morala privzdigniti Vladimirjevo glavo, katero pa je držal krepko potsnjeno v blazinah.

Torbo je čuval pod blazino.

Mimoza je seveda vse to vedela, previdno se je ozrla, in glej — vogel torbe je gledal izpod blazine.

Vtaknila je ključ v ključavnicco, ne da bi pri tem snela verižico — in trenutek pozneje se ji je res posrečilo, da je kurirjevo torbo res odklenila, mladi častnik pa ni pri tem niti slutil, kakšna nevarnost preti njegovim dokumentom.

S svojo malo ročico je Mimoza segla v torbo in poiskala dokument, s katerim je car poblastil Fanarina, naj pod kakršnokoli ceno privede veliko kneginjo v Petrograd, ko...

Ha, ali se Vladimir ne budi? Ali ne odpira oči? O ne, ne, to se je Mimozi samo zdelo pri medli mesečini, ki je skozi nezastrito okno sijala v sobo, bila je razburjena in zdelo se ji je, da vidi v Vladimirjevem obrazu kretnjo.

Kljub temu se je Mimoa silno prestrašila, hitro je potegnula spis iz torbe in si ga skrila v nedrija.

Tatvina je bila izvedena, s tem pa je bil storjen prvi korak k Feodorini propasti.

Mimoza je bila s svojim uspehom zadovoljna.

Zaklenila je torbo, si oddahnula in narahlo položila ključ nazaj na Vladimirjevo prsi.

Torbo je previdno vtaknila pod zglavje in prav tako tiho kakor je prišla, je tudi odšla iz sobe, ne da bi bila oba moža slutila, da so ju gledale oči žene, medtem ko sta ona spala.

Že je Mimoza prispela do vrat sobe, ko je za seboj slišala pritajen glas.

To je bil glas Vladimirja, ki je zaklical v spanju:

— O Feodora, sladka, ljubljena Feodora, zvest sem ti tudi v smrti!

Zdajci dvigne Mimoza svojo desnico kakor k strašni prisegi, še enkrat je pogledala na posteljo spečega, njene drhteče ustnice pa so spregovorile:

— Vse do smrti — da, v samo smrt bom pognala to ponosno veliko kneginjo, katero sovražim, čeprav je nisem še nikoli videla in katero preziram, čeprav mi ni storila nikdar ničesar žalega!

Spi, Vladimir, danes še sanjaš o Feodori, prišel pa bo čas, ko boš počival na mojem srečju in ko boš sanjal o meni, samo o meni — o Mimozi!

V naslednjem trenutku so se vrata za Mimozo zaprla. Zopet si je obula čevlje.

Ogrnila si je plašč, ki je popolnoma zakril njeno postavo čez glavo si je potegnula kapuco in odhitela skozi vrata in po stopnicah v kremo.

Nekje tukaj bi se morali nahajati hlevi — ah, tam so neka vrata!

Tiho rezgetanje konjev je povedalo Mimozi, kje naj išče hlev. Odprla je vrata in vstopila.

Majhna svetiljka je hlev slabo razsvetljevala. Pri tej medli svetlobi je Mimoza zagledala več konjev, ki so ležali pred jaslji, na kupu sena v volnen plašč zavitega je opazila kmeta, ki jih je pripeljal iz Ostrolenke.

— Hej! — zavpije Mimoza in se dotakne njegovih ramen. — Zhudi se, rada bi govorila s teboj!

— Kaj vendar hočete od mene? — zamrmra kmet in vstane, ko pa je opazil pred seboj Mimozo, je začuden zmajal z glavo.

— Kaj želiš, gospodarica — jo vpraša — čemu me budiš iz spanja?

Silno utrujen sem in mislim, da bi mi lahko dovolili to malo počitka!

— Ali hočeš zaslužiti deset rubljev?

— Deset rubljev?! Hvala angelu varuhu, nič več nisem utrujen. — Toda kako bi si jih mogel zaslužiti, gospodarica moja?

— Na popolnoma enostaven način. Takoj zaprezi svoje konje, toda brez najmanjšega hrupa, ker tega ne sme nihče opaziti!

— Gospodarica, moji konji bodo šli iz hleva v copatih.

— Tedaj me boš odpeljal na tisto mesto, kjer si nas pred gozdom čakal!

— Ah, razumem! In tedaj?

— Tedaj boš čakal name pol ure, potem pa me boš čim hitreje odpeljal nazaj v Moskvo.

— Za vse to, gospodarica, mi boš plačala petnajst rubljev! Pomisli, zunaj je mraz in tema, konji so utrujeni...

— Deset rubljev, sem dejala — odgovori Mimoza — toda če boš dobro vozil, si jih lahko aslužiš tudi petnajst!

— Storil bom, kar ukazujete, kdo bi mogel tako lepi gospodarici, kakor si ti, odbiti kakšno željo! — vzklikne kmet in si potegne čepico čez ušesa, — počaj me pet minut!

(Nadaljevanje)

ljenja. To nam potrjuje dejstvo, da vsi ki so živeli protinaravno, so bili od narave kaznovani in njihče teh zaznamancev svojim ne priporoča njegovega življenja.

Jekleni naj mi oprostijo, če sem vrženo rokavico pobrala ter mu jo grobo treščila v obraz. Ponoš in čast Slovenskih deklet in žen pa bom branila vse dotlej, dokler sem prepričana, da nas moški namenoma ponižujejo in da se nam od njihove strani krivica godi. Za dejanja, ki jih moški napravite v splošno narodovo škodo, bi radi nas ženske napravili odgovorne, pa ne bo šlo tako.

Če ste moški res moški, pokažite se, ampak v častnejši, ponosnejši, krepostnejši, treznejši in odločnejši luči kot ste se pokazali do danes. Ženske ne želimo nič drugega bolj kot pravih fantov in mož.

Slovenska služkinja

Mirba:

Naša žena v tujini

Vse zaman, hinavsko in podzvestno bi bilo hoteti predbacivati današnji obstoječi družbi in njeni morali vso krivico, katero smo mi sami storili napram naši ženi, oziroma služkinji.

Otrok pač, nedolžno napram svetu in ljudem, čisto in zdravo, kot so na kmetih spodobi, je dospelo naše dekle v tujino, v Ameriko, ker so mu pač tako velevali slabi gospodarski časi domovine.

Takšno in nič drugačno, je prišlo naše dekle, s trebihom za kruhom, v novo domovino.

Zdrav duh v zdravem telesu, ni poznal hinavščine sveta; pogum in up sta bila zapečatena v njenem srcu, ki je bilo pripravljeno, da prenese vse križe in težave, ki bi mu jih nudilo novo življenje.

Ako se je danes izobličilo to naše dekle in ako mi danes v resnici nepoznamo več (?) takšnih vrlin v našem dekletu, je krivda predvsem v nas samih.

Ne mislim tu na splošnost, pač pa na one ljudi, ki so jim mesna naslajanja najljubši šport in, ki jim je ta živalska plat človeka, najbolj po godu.

Nepretrgana zvižajača, obljube, slepila, hudobnost, poželenja, izkoriščanja in tako dalje, so pač logični rezultati in temelj stanju v katerem živimo.

Kaj si pač vsega ne nadeja naš današnji mladenci in jutrajšnji mož o dekletu, ki ga je venomer pehal v izprižene in dokaj temne sestanke, kjer se je, ubožica, — skoroda v vseh slučajih, prisiljena — telesno in duševno ponižala in celo — dejansko propala, ako jo je "prebrisani" plemič pustil na cedilu...

Tukaj, v tujini namreč, ni ne matere ne očeta, niti ne prijaznih besed in nasveta, ki bi ugasnil srčno in bolečo rano onega dekleta, ki je spoznalo prevaro, hudobnost in ostudnost sveta.

Da, vsemogoče je, da naše dekle ne misli na

ničesar drugega, kot, kako bi se kaj kmalu poročilo, da bi se rešilo spon napora in poniževalnega dela, katerega mora, da opravi pri "bogatih", pri katerih, v mnogih slučajih, gre lačno in trudno spat.

Da, vsemogoče je, zato se pa tako lahko vda "zvitemu" plemiču, ki dobro pozna to njeno "bolno" stran.

Ampak, da si v svoji bujni in mladeniški fantaziji predstavlja zlate gradove v delavskem zakonu, tega, neposredno, ne verjamem, in to, zlasti pri našem dekletu, ki pozna grenkobo življenja. K večjemu bila to izjema. Luksus, kateremu se človek lahko izogne, kot avtu na cesti, ako ni slep...

**

Pojdimo k stvari, k življenju v katerem živimo in, ki je dalo povod tem mojim, če se hoče skromnim, vrsticam.

Na tujem, — i nv tem ne more obstojati dvojje mišljenje — pa makar iz samih razlogov gospodarstva, jezika in navad, je pač bila naša delavka primorana, da živi v naših krogih.

In ti krogi so lahko: zdravi, na duši in na telesu, ki teže za plemenitenjem srca in duha.

Lahko pa so tudi: nasprotno, bolani in revni, na duši in na telesu in streme v propast.

Če tega nočemo verjeti, evo nam Paternal, ki je bil, vsaj v dobi ko sem jaz živel v Buenos Airesu, prava šentflorjanska dolina.

V ta kraj, poln velmestnega in "modernega" duha, so zahajala naša dekleta in fantje.

V nedeljskih popoldnevih mu je dala naša materijalistična mladina ono daleč na okoli slovečo posebnost in svojstvo.

Na Paternalu, je naša "nadebudna" mladina posvečala prednost svojim nagonom v razsajanju, divjanju in plesu po nezračnih, temnih in prašnih prostorih "domačih" gostiln.

Tu, se je pelo in pilo, vriskalo in ukalo, pretepalo in razbijalo, bogu — v čast in krčmarjem — v "škodo".

Na Paternalu zopet, so naša, od fantov vabljen dekleta zašla, podzvestno, na stranpota, katerim se je izognilo samo ono dekle, ki je v bodočnost bistrih misli spoznalo, da je tak okoliš duševna in telesna smrt.

Na Paternalu, se je počela tragedija naše že-

ne, našega fanta, naše mladine, našega naroda.

**

A za naprej?

Ena in sama zaključitev:

Naša društva, naši listi in poedinci sami, bodo pač iz človekoljubja in dolžnosti same, hitro in pravočasno poskrbeli, da se ta tragičen in mračen obzor, katerega preživlja naša mladina, ki mu je podstava ignoranca, razčisti in zatre že v svoji kali.

Za našo mladino treba in mora, da prisije luč izobrazbe v teh usodnih in za bodočnost nezrelih dneh življenja, ki je baš zato poklicana, da nadaljuje delo in pravico svojih prednikov, ki jo bodo lahko jutri, z delavskim in človečanskim upanjem, položili v njene roke.

MEDICINA NEWS

Oddelek za venerične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, jajčnik, čiščenje itd., izpušaji, lišaji, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Načelnica tega odelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialistka v ženskih in otroških boleznih, z mnogoletno prakso, ki govori slovenske jezike.

Klinika general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek žarki X. Radioskopija, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršne koli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnika specialista računamo \$ 3.—

Brezplačen pregled za venerične bolezni. DAJEMO ZDRAVNIŠKA NAVODILA TUDI TISTIM, KI ŽIVIJO NA DEZELI.

Ordiniramo od —12 od 15—21. Ob nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

ROJAKI

Poslužujte se vedno in povsod podjetij in tvrdk. ki oglašujejo v Slov. Tedniku.

Sklicujoč se na naše glasilo boste sigurno dobro in točno postreženi.

S tem koristite samim sebi in listu obenem.

ZOBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

Quilmes Cristal
Quilmes Bock
elaboradas con las mejores materias
primas: lupulo fino y
pura malta argentina
botellas de Un litro
especial para familias.

LOTERIJSKE DOGODIVŠČINE

Piše Prostoslav Savinjski

Med vsemi temi koprnečimi tisoči so napolnjevali prostrano dvorano ni bilo onih, ki jim je Sreča poljubila čelo. Tam daleč v kordobskih gorah, v kamnolomu je ta hip v tropični vročini vihtelo svoje krampe in kladiva 120 delavcev, večinoma Jugoslovancev, ki so mahoma postali presrečni lastniki dveh milijonov pesov. Dva miliona sta tokrat pripadla revnim in trpečim — ne onemu kavalirju v belem telovniku — skupini skromnih delavcev. V njih domačije se ni prikradel žarek upanja marveč boginja Fortuna s pesički zvenečimi in leskečimi! Celo dva Slovenca sta bila med srečnimi dobitniki, in eden izmed njih ni imel nujnejšega opravka, kot da je prihitel v Buenos Aires ter na našem tradicionalnem Paternalu poročil svojo izvoljenko brhko Primorko. In pili so vso noč in peli na vso moč....

Tvrška Borsoni, Marengo e Cía. poseduje v Cruz del Eje (Prov. Cordoba) velik kamnolom za mramor. Tam je stalno zaposlenih okrog 100 delavcev in 20 uradnikov. Vsi skupaj so zbrali 282 pesov ter jih poslali svoji tvrdki z naročilom, da jim kupi eno celotno srečko.

Veletok zlata je preplaval pusti kamnolom. Obljuba dveh milijonov pesov, ki predstavlja državno loterijo je oblikovala ta čudež. Kakor malokdaj je slučaj izpolnil dolžnost humanitarnosti.

V vasi Siguiman, oddaljeni 5 km od mesteca Cruz del Eje se nahaja omenjeni kamnolom. Številka 31.379 bo stala nepozabna za to gorsko vasico. Že ob 5. popoldne so kamenolomci izvedeli o nasmešku Sreče. Prvi hip so se delavci — žrtve neizmerne presenečenosti — branili sprejeti redko blagovest kot resnično.

(Nadaljevanje)

KLEPARSKA DELAVNICA

Napeljava vode, elektrike in gasa. (ploméría, cinguería, calefacción, electricidad, hojalatería mecánica).

IVAN KOŠUTA in DRUG

Se priporoča

Cucha Cucha 2601 U. T. 59 - 2561
Buenos Aires

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v harvah
Odpri tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
F. Quiroga 1275 in 1407 DOCK SUD

VELIKA
KLINIK

"CONSTITUCION"

Zastopana po profesorjih specializiranih v najznamenitejših zdraviliščih v Evropi nastavljenih nalašč za zdravljenje slovenske kolektivite.

Moderne razkuževalnice veneričnih bolezni BLENORAGIA zastarela in kronična, naglo in garantirano ozdravljenje.

SIFILIS v vseh svojih stopnjah, moderno zdravljenje.

ENFER-KRI IN KOŽA; — izpahljaji, Eczeme, izpadanje las.

SPOLNA ŠIBKOST (impotencia).

SRCE, pljuča, kašelj, naglo hujšanje.

ŽELODEO teško prebavljanje, črevesje.

GELO, nos, ušesa, žarki X, diatermija.

REVMATIZEM, Hemoroides, nervoznost. Rezervirani konsultoriji za ženske, neredno perilo, nosečnost in porodi.

Preiščite se potem naših zdravnikov, da boste dognali njih sposobnost in njih zdravljenje z garancijo za Vaše hitro ozdravljenje.

POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 40.—
tedensko \$ 5.—

PREGLED IN ANALIZE
BREZPLAČNO

Od 9 do 12; ob nedeljah
in praznikih od 19—12.

BDO DE IRIGOYEN 1548 - PLAZA CONSTITUCION

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muniz

VENERIČNE BOLEZNI
NOTRANJE BOLEZNI

GOSPE: Rezervirani prostori.
OGI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X
ULTRA-VIOLETA - DIATERMIA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 1416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.

Ob nedelja od 8 do 9.

INSTITUTO - DENTAL - POPULAR

2261 — AV. SAN MARTIN — 2261

Pregled brezplačno

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—

Nov način in različne vrste stavljanja zob

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika
zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kanavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

Obiščite krojačnico

"LA CONFIANZA"

ki Vam nudi na izbero najboljša angleška in nacionalna sukna.

Delo prvovrstno. — Cene ekonomične.

Priporoča se

ANTON KLING

Rosetti 1527 — Bs. Aires

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

operacije in bolečin.

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi.

Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki, izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, nađuha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEO: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GELO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez ženske bolezni: maternica, jajčnika, neredne čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje z jamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

PLAZA ONCE RIVADAVIA 3070

DELOVANJE ITALIJANSKIH ANTIFAŠISTOV

(Nadaljevanje in konec.)

Omenjeni program zajemlje vse življenje Italije. Razlastitev veleposestev, podružabljenje velikih podjetij, ljudovlada, razveljavljenje konkordata, ločitev cerkve od države, konfiskacija premoženja visoke duhovščine in religioznih kongregacij itd. "Princip avtonomije je eden od osnovnih principov", tako govori ena točka tega programa, ki je v skladu s principom in obsega položaj narodnih manjšin v Italiji. Ta točka se glasi:

"Italija bo priznala drugorodnim manjšinam kulturno in upravno odvisnost".

Istega leta je umrl Turati, predsednik anti-fašistične koncentracije (v kateri niso bili komunisti, ne maksimalisti) in koncentracija je razpadla, malo za tem preneha izhajati glasilo "Libertá". Tedaj se bolj ojači "Giustizia e Libertá".

Bruselski kongres

Stranke in frakcije so uspele, da skupno priredijo kongres 12 in 13 oktobra 1935 v Bruselu. Zastopane so bile vse skupacije in italijanski delavci Sev. Amerike. Poslala je svoje zastopnike tudi Tretja Internacionala. "Giustizia e Libertá" ni bila zastopana, pač pa je bila pozvana in se dozdeva, da je baje tudi ona dala svoje iniciative. Na tem kongresu je bil ustanovljen akcijski odbor — Comitato d'Azione, — katerega tvorijo predstavniki vseh strank in grupacij in so se na tem kongresu skoro zedinile komunistična stranka in socialistična. Ta zveza dela na tem, da se v Italiji v nobenem pogledu ne pomaga v vojne svrhe. Napravili so propagando po vsem svetu, da v Afriki ni italijanska temveč fašistična vojna, ki pa ne pomeni Italijo. To bi bila glavna točka apela na tem kongresu.

V tem pozivu se obrača ne samo k Italijanom, temveč na vse, ki so protifašističnega mišljenja.

Na kongresu se je istotako govorilo tudi o možni revoluciji v Italiji. O tem se je manj pisalo in več delalo. Od vseh strank pa se je edino komunistična pokazala za revolucionarno delovanje. Zdi se pa, da so tudi komunisti postali manj revolucionarni kot v začetku. Tako na primer čitamo v uvodniku "Unitá", da se je treba boriti za izvojevanje demokratične svobode. V istem članku se govori tudi o pridobivanju fašistov na svojo stran, nazivajoč jih naše brate. Računajo na lakoto, ki bo objela italijanski narod in da jim bo, četudi pofašizirjen, kar sam prišel v akcijo za strmoglavljenje fašizma. Nas in ves svet zanima, kakšne so možnosti komunističnega uspeha v Italiji, tembolj ko je fašizem vedno naglašal, da je rešil italijanski narod od komunizma. Ne Franciji in ne Angliji in še manj Vatikanu ni bilo po godu, da bi Italijo objel komunistični vrtilnec. Z vsem tem Mussolini računa, kar mu je v veliko oporo njegovega drznega početja.

V današnjem položaju v Italiji obstoja povoljna stran v prilog komunizma: fašizem je uničil stare ustavne politične ustanove, ki so izgledale do leta 1922 neuklonljive pred fašizmom. Nadalje je fašizem ugonobil italijansko buržuazno stran kot gospodarsko edinico in sistem. To je povsem važno. Italijanska buržuazija je reducirana na nekaj stotin družin, ki posedujejo vse bogastvo zemlje, medtem ko je

ostalo prebivalstvo proletarizirano, predvsem radi negospodarskega razumevanja in postopanja fašizma. Psihološki pogoji za komunizem so sedaj boljši kot pred fašizmom. Toda vprašanje je kako stoji komunistična organizacija v Italiji, ali ima tehničnih možnosti za revolucijo?

Komunizem v Italiji ni dovolj pripravljen, da bi kaj pozitivnega napravil, pačec Mussolinija pa je na vidiku, zato ker se organizacija ni povzpela k temu cilju. Ako bi fašistično razpadanje trajalo več časa, bi se morda medtem komunizem pripravil, da poprime državne vajeti v roke. Komunizem v Italiji nima organiziranih sil z sledečega razloga: vse do zadnjega je komunizem ustvarjal organizacijo za fašistično policijo, a ne za svoje cilje. Ko pa se je zadnje čase komunistično gibanje pridružilo k splošnemu ljudskemu gibanju in se je ustanovljalo po vseh državah takozvane "Ljudske fronte", je tudi v Italiji zmenjen kurs. Italijanski slučaj komunistične zgrešene taktike je tipičen.

Z razvojem fašizma in vse večjim proletariziranjem delavskih in meščanskih krogov, se komunizem v Italiji z leta v leto jači. Urinil se je v kulturna društva, delavnice in sindikate, od kjer se je pričelo širiti revolucionarni duh nezadovoljstva proti fašistični zaščiti kapitala in delodajalcev. Do danes pa kljub vsemu niso napravili kaj pomembnega.

"Lo stato Operaio" poroča, da je levičarski boj v Italiji uspešen, vendar nepovoljen.

"Giustizia e Libertá" pravi, da odkar je fašizem na vladi so se dogodile neke vrste psihološke spremembe. Stari revolucionarci, da so že prešli, z mladimi pa da je treba pričeti na drug način. To novo stanje zahteva nove metode, nove ideologije in nove parole. Dokler bodo stare stranke posamezno nastopale, da ne morejo dati tega in obenem "Giustizia e Libertá" tudi poroča, zakaj noče pristopiti v akcijo Bruselskega kongresa.

Prva točka bi bila, da kongres ne daje nobenih garancij za kako revolucionarno gibanje v Italiji; druga, da ne podcenjuje važnosti komunistov, ali oni da so prevzeli tako minimalen program, da se vprašujejo li ni mogoče stroj te "Narodne fronte" ustvarila komunistična stranka samo kot trojanskega konja, (to je, da tega izkoristi za čisto komunistično re-

volucijo). Tretje, da ti odbori so koristni v demokracijskih deželah in morda med italijansko emigracijo ali edino v propagandne svrhe. Dlje od tega da ni mogoče iti, iz tega pa da ni mogoče razviti revolucije v Italiji, četrto, da slični odbori pri masi ustvarjajo samo neko iluzijo, ker v resnici akcija ne obstoja; peto, da niso proti enotni akciji, da pa mora vsaka akcija biti uspešna ter se izkazati v delovanju; šesto, da hočejo v političnem smislu, sporazum med revolucionarnimi strankami in grupami in iskati načina kako bi se prišlo na vseh področjih (cerkev, monarhija, zemlja, industrija itd.); sedmo, se ne gre za tem, kdo bo naslednik fašizma, temveč da se ustvari revolucionarno gibanje. To da je za sedaj važno; osmič, da se v praktičnem smislu ne sme uničiti bivših strank, temveč vse skupaj tako tesno povezati, da se zrevolucionirajo; deveto, da je treba ustvariti eksekutivno moč, ki bo zamočila uvrstiti v revolucijo neodločne mase; deseto, revolucije da ni mogoče napraviti v hipu, tako tudi italijanske ne. Vsaka ima svoj pomemben proces. V inozemstvu da je potrebno razviti veliko propagando, a v Italiji pa pridobiti mlade elemente; enajsto, da morajo dati finančna sredstva na razpolago komunisti in socialisti, ker da to lahko napravijo, da pa bo tudi "Giustizia e Libertá" pomagala po svojih možnostih. Kdor se noče žrtvovati, da naj ne misli na sadove revolucije; dvanaajsto, da je treba v Italiji razviti mogočno revolucionarno akcijo, toda kot enotni revolucionarni pokret.

V eni zadnjih številčk še zahteva: socialistična republika, razlastitev, svoboda, malomeščanstvo da je treba pritegniti v revolucijo in mu garantirati individualno posest. Pod prvim udarcem da morajo pasti vsi fašistični voditelji, a to ne samo oni ki so na vrhu. To je v glavnem zahteva in ideologija grupe "Giustizia e Libertá".

Možnosti enih in drugih

Teško se je spuščati v kritiko ene ali druge skupine. Edino je mogoče beležiti neke pojave, ki uvajajo, da delovanje enih in drugih, navzlic neosnovnih laži, nam pričajo rezultate. Preko svojega tiska "Giustizia e Libertá", "Avanti", "Nuovo Avanti", "L'Ida Popolare", "Stato Operaio", "Libera Stampa" v New Yorku itd., je uspelo ustvariti v italijanski emigraciji antifašistično razpoloženje. (Papeževa nečakinja, Filomena Ratti, je držala na nekem shodu v New Yorku antifašističen govor). Neki dan je prineslo vest vse svetovno časopisje, da so se mornarji neke italijanske ladje pobunili pred Carigradom. (V poslednjih letih vse revolucije pričenjajo z ustajo mornarjev.) V San Francisco U.S.A. in v velikih francoskih in angleških lukah so pristaniški delavci odpovedali nakladati tovore na parnike za Italijo. V sami Italiji ni nekaj v redu, ker je pred časom milanski "Popolo d'Italia" prinesel oster članek proti onim, ki hočejo s podzemeljskim rovarjenjem uničiti domovino. Ves fašistični tisk je v neki nervozi radi svetovnega antifašističnega razpoloženja, medtem ko se, nam znani, Virginio Gayda, odkrito obtožuje komuniste in socialiste, ki da hočejo zrušiti fašizem.

Da Mussolini ne bo mogel izpeljati svoje fašistične pustolovščine, je v glavnem zasluga organiziranega protifašističnega gibanja, ki dela na tem, da dovede italijanski narod do pobune.

Krojačnica

MOZETIČ

Cenjenim rojakom
sporočam, da sem do-
bil poletne vzorce. De-
lo prvevrstno, cene
zmerne, blago trpežno.

Se priporoča

Sebastijan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025

BUENOS AIRES
(PATERNA)

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

PRIMORSKE VESTI

Gorica. — Vsak na dve leti ječe in na 20.000 lir globe sta bila obsojena, Izidor Bunc in Herman Fakin. Oba imata po 24 let. Obsojena sta bila vsled tega, ker sta brez potnega lista šla ez mejo.

Gorica. — Drufovka Alojz je obsojen na 1000 lir globe in plačanje sodnih stroškov, ker ni plačal nekih pristojbin. Star je 57 let.

LEPI UPI

"Istra", ki je glasilo Primorskih emigrantov v Jugoslaviji, upa, da se bo to leto preselilo tam kot pove naslov.

TAJINSTVENI AVTOMOBILI V BOŽIČNI NOČI

Trst, januara 1936. — Na božični dan in na dan sv. Štefana kakor tudi naslednje dni so bili alarmirani vsi karabinierji in policijski agentje, kamijoni z varnostnimi organi so švigali po vsej deželi, povsod stroge hišne preiskave, zaslišenja, na cesti pa so ustavljali ljudi in zahtevali, da se legitimirajo. Po vsej Julijski Krajin se šušlja te dni samo o nekih tajinstvenih paketih, s katerimi so neznanci na božični večer preplavili deželo. Na kljukah od vrat, na oknih, v skednjih, v vežah so našli domačini nakete, naslovljene na njihove otroke. V paketih pa so bile obleke, perilo, sladkarije ter nekaj mladinskih knjiž in božično voščilo s pozivom, naj otrok ljubi in čuva svoj dom, ki so mu ga zgradili očetje in pradedje v znoju, trpljenju in suženstvu in v katerem so vžgali živo lučko: slovensko besedo in slovensko pesem. Baje da so krožili v božični noči težko natovorjeni kamijoni po deželi in pred vsako hišo odlagali božično darilce. Med italijanskim prebivalstvom gre glas, da so poslali darove vojaški begunci in so hoteli tako pozdraviti svoje mlajše brate, ki so še doma. Glas o teh tajinstvenih paketih je vzbudila posebno zanimanje tudi pri pripadnikih neke velelesile. Varnostni organi so pridno na delu in plenijo ne samo knjige temveč tudi sladkarije in obleke, čevlje in perilo. Vse znašajo v ba-

lilskih domovih. Knjige bodo zaplenili, drugo pa jim bo morda služilo kot nadomestek za letos izostalo obdaritev otrok.

MONS. BARTOLOMASI, BIVŠI TRŽAŠKI ŠKOF POZDRAVLJA VOJAŠKE KAPLANE V VZHODNI AFRIKI

Vojaški nadškof mons. Bartolomasi, ki je bil pred Fogarjem tržaški škof, je poslal ob koncu novembra v Afriko vojaškim duhovnikom posebno pismo, v katerem hvali njihovo misijo in jih bodri k delu za civilizacijo. Sploh se opaža v Italiji, da morajo vsi višji cerkveni dostojanstveniki tudi versko mobilizirati svoje vernike. To je storil, kot smo videli v zadnji številki našega lista, tudi goriški nadškof. V svojem bodrilnem pismu mons. Bartolomasi zaključuje: "Nad vami, nad miličniki, nad vojaki, enodušni izraz veren in mogočen domovine, kot še nikoli trdna in verujoča, ki nosi veliko ime krščanske in italijanske civilizacije narodu (namreč Abesiniji op. ur.) — če se more sploh smatrati za narod mešanico plemen, noš in ver — ki zaostaja v civilizaciji za stoletja, ki pobratuje in povzvišuje ljudi v veri in v svobodi božjih sinov, nad vami in nad njimi naj pride božji blagoslov."

ITALIJANI SE PONAŠAJO S SVOJO PLODOVITOSTJO S SLOVENSKIMI MATERAMI

V Rimu se bo vršilo ta mesec veliko zborovanje mater, ki ima namen pospeševati rojstva in nego otrok. Vse pokrajine bodo poslale svoje delegacije, ki jih bodo sestavljale najplodovitejše matere. Kot delegatino tržaške province so izbrali Ivano Mihelj iz Hruševja pri Hrenovici, ki ima danes 7 še živečih sinov, rojena je bila 1906.

Kot odposlanke goriške pokrajine so zbrali Marijo Benko roj. Čebren iz Rihemberka. Ta ima 6 živečih sinov.

TRIJE FANTJE POSTAVLJENI PRED VOJAŠKO SODIŠČE V TRSTU, KER NISO OBISKOVALI PRDVOJAŠKIH VAJ

Trst, decembra 1935. — Federalno poveljstvo "Fasci di combattimento iz Gorice je zahtevalo vojaškemu sodišču v Trstu tri mlade-

niče, ker so večkrat manjkali pri predvojaških vajah. — Ti so Margani Albert iz Gorice, Podreka Josip iz Tolmina in Mislej Friderik iz Št. Vida nad Vipavo. Omenjeno poveljstvo nadalje opozarja starše in varuhe naj svoje sinove oz. varovance opozarjajo na dolžnosti. Če ne bodo zalegle že itak stroge naredbe in zakoni bodo, primorani poslužiti se kaj hujšega. Zakoni, ki zadevajo vršenje predvojaških vaj vsebujejo: Vsi mladeniči od 18 do 21 leta so obvezani, da vršijo v sobotah popoldne predvojaške vaje. Dor brez upravičenosti izostane je obsojen na denarno kazen od 20 do 500 lir. V hujših primerih se kazen podvoji. Kdor izostane trikrat in ne more svojih zamud zadostno opravičiti, je obsojen na vojaški zapor do 6 mesecev. Starši oz. varuhi, ki bi na kakršen koli način ovirali svoje sinove oz. varovance pri izvrševanju te dolžnosti, bodo kaznovani z denarno kaznijo od 50 do 500 lir. Če pa delodajalec ne puste svojih delavcev, ki imajo obveznosti napram predvojaškim vajam, da bi izvrševali iste, se kaznujejo z denarno kaznijo, ki gre od 100 do 1.000 lir. O upravičenosti zamud odloča federalno poveljstvo.

DRUŽBA SOLVAY DAROVALA 50.000 DOLARJEV

Velika tovarna kemičnih izdelkov, predvsem pa sode, Solvay pri Tržiču, je darovala Musso-liniju 50.000 dolarjev. Dandanes se v Italiji sploh vse daruje. Vlada pritiska na ljudstvo, da izžme, kar še more. Kot so prisiljeni vsi darovati križce, nakit, poročne prstane in drugo, tako morajo tudi večje ustanove darovati v nenasitno žrelo vojne.

DUHOVNIK DAROVAL DVA ZVONA

V neki vasi blizu Barija je duhovnik, ki je videti zelo vnet za darovanje in za vojno, daroval z vaškega zvonika dva zvona. Ostal mu je še eden in pravi, da bo ta zadostoval za vse potrebe. To nas spominja na začetek svetovne vojne, ko je avstrijska vlada rekvirirala vse zvonove za kanone, ki so jih takrat še ulivali iz brona. Morda se bo še to povrnilo...

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,
diplomirana na univerzi v Pragi in v
Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni.
Sprejema tudi noseče
v popolno oskrbo na dom.
Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Dr. Carlos A. Urquijo

Otroške bolezni. — Zdravnik od zavoda
sirot in španske bolnice
Ultravioletni žarki
Sprejema od 15 ure do 17.30
Juramento 4874. B. Aires. U. T. 51-3604

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

ELENORAGIA in njene posledice

SIFILIS — Kri, živčne bolezni, Sree, Pljuča in Notranje bolezni na splošno

Najstarejši zavod katerega vodi njegov lastnik

DR. D. STIGOL

Sprejema od 9 do 12 in od 15 do 21